

192665 - حکم تبریک گفتن عید پیش از فرا رسیدن آن

سوال

تبریک گفتن عید، یک یا دو روز پیش از فرا رسیدن آن چه حکمی دارد؟

پاسخ مفصل

تبریک گفتن عید از امور مباح است و از برخی از صحابه - رضی الله عنهم - این تبریک روایت شده است.

ابن قدامه - رحمه الله - می گوید: «ابن عقیل چند حدیث درباره تبریک عید ذکر کرده است از جمله اینکه محمد بن زیاد می گوید: همراه با ابوامامه باهلی و دیگرانی از اصحاب پیامبر - صلی الله علیه وسلم - بودم، پس هرگاه از [نماز] عید بازمی گشتند به یکدیگر می گفتند: تَقَبَّلَ اللَّهُ مِنَّا وَمِنْكَ (الله از ما و تو بپذیرید) و احمد می گوید: سند حدیث ابوامامه سندی خوب است» (المغنی: ۲/ ۱۳۰).

ظاهر کاری که صحابه انجام می دادند و از آنان نقل شده این است که تبریک عید پس از نماز عید است و اگر انسان از روی اقتدا به اصحاب پیامبر - صلی الله علیه وسلم - تنها همین کار را انجام دهد نیکوست، و اگر پیش از آن از روی مبادرت و زودتر تبریک گفتن به دوستش چنین کند ظاهر امر این است که ان شاء الله اشکالی ندارد، زیرا تبریک عید از باب عادات است و امر در باب عادات وسیع است و مرجع آن عرفی است که میان مردم رایج است.

شروانی شافعی - رحمه الله - می گوید: «از این سخن او که می گوید: «در روز عید» این برگرفته می شود که تبریک گفتن در ایام تشریق و مابعد روز عید خواسته نمی شود، اما عادت مردم بر این است که در این روزها تبریک بگویند، و مانعی از آن نیست زیرا مقصود از آن کسب محبت و اظهار شادی است و از این سخنش همچنین فهمیده می شود که وقت تبریک برخلاف آنچه در برخی حاشیه ها آمده با طلوع فجر آغاز می شود نه با شب عید، و شاید گفته شود: این کار نیز مانعی ندارد زیرا عادت مردم بر آن است و بیان شد که هدف از آن جلب محبت و آشکار ساختن شادی است و مستحب بودن تکبیر در شب عید نیز این موضوع را تایید می کند» (حواشی الشروانی علی تحفة المحتاج: ۲/ ۵۷).

والله اعلم